

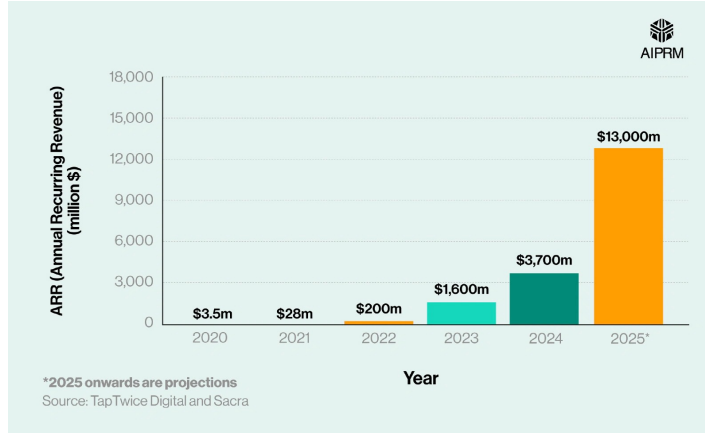
Lisans: CC BY-SA 4.0

Bu belge, © 2026 Marco Lardelli, "Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International" lisansı altında lisanslanmıştır.

- <https://know-know.org>
- <https://ki-kit.ch>

1. AI, güncel Gelişmeler - Ekonomi

1. AI, güncel Gelişmeler - Ekonomi

© 2026 Marco Lardelli

2

© 2026 Marco Lardelli

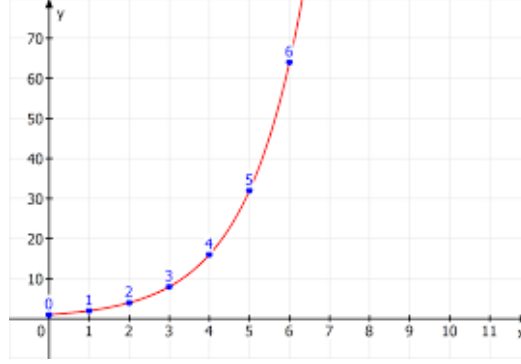
2

AI'nın ekonomik önemi çok hızlı bir şekilde artıyor!

1. Yapay Zeka, güncel gelişmeler - Üstel büyüme

1. Yapay Zeka, güncel gelişmeler - Üstel büyüme

© 2026 Marco Lardelli

3

© 2026 Marco Lardelli

3

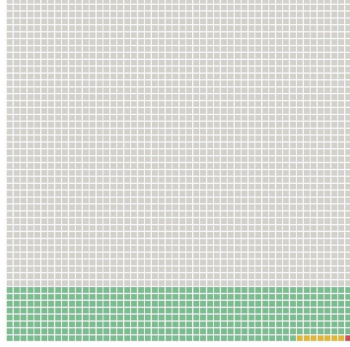
AI'nın gelişimi (teknik ve ekonomik kullanım) katlanarak ilerliyor. Yani, AI'nın performansı yaklaşık olarak her 3-4 ayda bir ikiye katlanıyor.

1. Yapay Zeka, güncel gelişmeler - Küresel kullanım

1. Yapay Zeka, güncel gelişmeler - Küresel kullanım

Each dot is ~3.2 million people

2,500 dots = 8.1 billion humans. Color = most advanced AI interaction, Feb 2026.

Never used AI · ~6.8B (84%) Free chatbot user · ~1.3B (16%)
Pays \$20/mo for AI · ~15-25M (~0.3%) Uses coding scaffold · ~2-5M (~0.04%)

Never used AI · ~6.8B (84%) Free chatbot user · ~1.3B (16%)
Pays \$20/mo for AI · ~15-25M (~0.3%) Uses coding scaffold · ~2-5M (~0.04%)

© 2026 Marco Lardelli

4

Pays \$20/mo for AI · ~15-25M (~0.3%) Uses coding scaffold · ~2-5M (~0.04%)

© 2026 Marco Lardelli

4

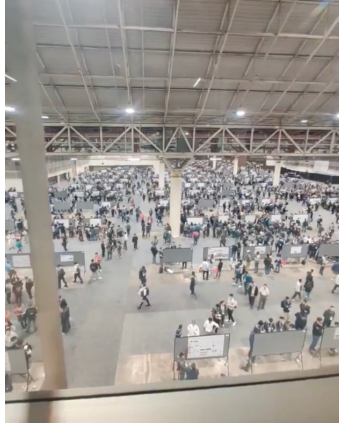

Dünya nüfusunun henüz çok küçük bir kısmı AI kullanıyor!

Zaten AI kullananların büyük bir kısmı sadece sohbet robotlarıyla (örneğin ChatGPT) deneyime sahip.

1. Güncel gelişmeler - Araştırma

1. Güncel gelişmeler - Araştırma

(Video)

© 2026 Marco Lardelli

5

© 2026 Marco Lardelli

5

Bu olacak zamanla zaman büyük çok yapıyor yapıyor. büyük sayıda araştırmacı araştırmacı ve mühendis çalışıyor birlikte yeni AI nesli üzerinde çalışıyor.

1. Yapay zeka, güncel gelişmeler - Sonuçlar

- Muazzam ekonomik ve toplumsal değişiklikler!
- Tarihsel açıdan son derece yüksek hız!
- Küresel toplum için benzersiz bir zorluk!

2. Geliřmelerin güncel durumu - Araçlar

2. Geliřmelerin güncel durumu - Araçlar

Örnekler:

ChatGPT

SUNO

© 2026 Marco Lardelli

7

© 2026 Marco Lardelli

7

- Diğer uygulamalardan da kullanılabilirler (oęu zaman bir yazılımda arka planda AI kullanıldığını fark etmezsiniz bile).
- Programları (rneęin bir web tarayıcısı) kendiniz kullanabilirsiniz!
- Kendi başlarına yeni yazılımlar geliştirebilirler!

2. Gelişimin mevcut durumu - Örnek

2. Gelişimin mevcut durumu - Örnek

© 2026 Marco Lardelli

8

© 2026 Marco Lardelli

8

AI için görev: Soldaki resimde kahverengi çantaları sağdaki ürünlerle değiştirmek.

2. Gelişimin mevcut durumu - Örnek

2. Gelişimin mevcut durumu - Örnek

© 2026 Marco Lardelli

9

© 2026 Marco Lardelli

9

Sonuç

3. Zeka nedir?

3. Zeka nedir?

© 2026 Marco Lardelli

10

© 2026 Marco Lardelli

10

Zeka aslında nedir?

3. Zeka nedir?

3. Zeka nedir?

1. Problem çözme

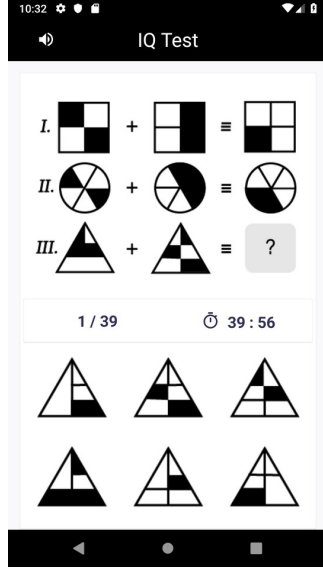
2. Öğrenme

Öğrenme =
Problem çözme konusunda yeni becerileri
kendi kendine edinmek.

Çeşitli tanımlar vardır (araştırmacılar arasında bir fikir birliği yoktur).

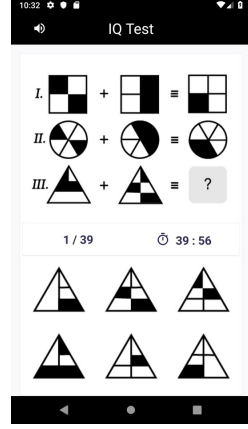
3. Zeka nedir? - IQ Testi

Hangi zeka türleri test edilir?

3. Zeka nedir? - IQ testi

3. Zeka nedir? - IQ testi

© 2026 Marco Lardelli

13

© 2026 Marco Lardelli

13

Görsel
Hayal gücü

Rasyonel zeka

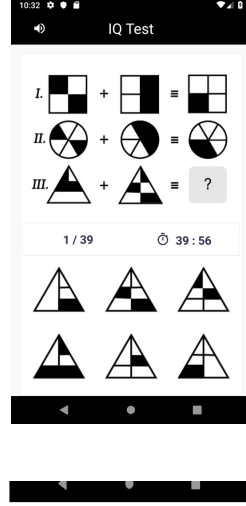
Dilsel zeka

(Çözüm)

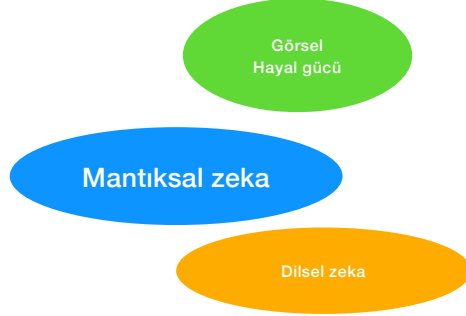
3. Zeka nedir? - IQ Testi

3. Zeka nedir? - IQ Testi

© 2026 Marco Lardelli

© 2026 Marco Lardelli

Zekanın tüm biçimlerinin
zeka!

14

zeka!

14

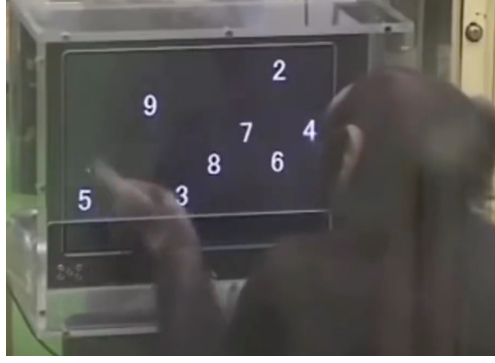

Çeşitli önemli zeka türleri test edilmez:

- Motor zeka
- Sosyal zeka
- Sezgi
- Yaratıcılık ve mizah
- Sanatsal zeka
- Genel görsel algı
- Duygusal zeka

3. Zeka nedir? - Örnek: İnsan maymunu

3. Zeka nedir? - Örnek: İnsan maymunu

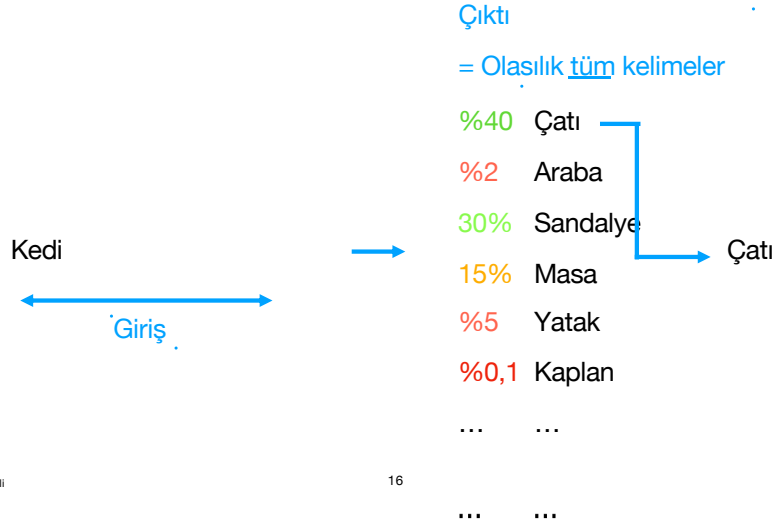

(Video)

Aslında insanlardan daha az zeki olarak kabul edilen hayvanlar, belirli zeka türlerinde bize göre açıkça üstün olabilirler!

4. Yapay zeka nasıl çalışır? - Dil modelleri

4. Yapay zeka nasıl çalışır? - Dil modelleri

© 2026 Marco Lardelli

16

© 2026 Marco Lardelli

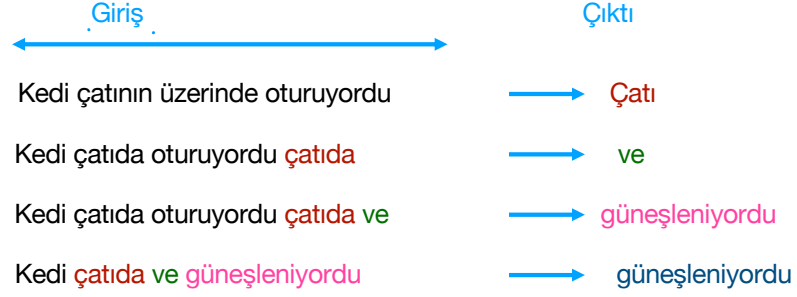
16

Dil modeli, eksik bir cümleyi (veya metni) girdi olarak alır ve ardından TÜM olası sonraki kelimelerin olasılıklarını hesaplar. Ardından, olasılığı yüksek olan bir kelime sonraki kelime olarak seçilir.

4. AI nasıl çalışır? - Dil modelleri

4. AI nasıl çalışır? - Dil modelleri

Oluşturulan kelimeler giriş metnine eklenir ve ardından bir sonraki kelime oluşturulur. Böylece istenilen uzunlukta metinler üretilebilir.

4. Yapay zeka nasıl çalışır? - Yanıltıcı bir kavram

4. Yapay zeka nasıl çalışır? - Yanıltıcı bir kavram

~~"Yapay Zeka"~~ → „Makine Zeka“

Elbette insanlar böyle düşünmez!

Dil modelleri kesinlikle zekaya sahiptir, ancak bu zeka insanlardakinden çok farklı şekilde işler!

5. Riskler - Aptallaşma

5. Riskler - Aptallaşma

© 2026 Marco Lardelli

19

© 2026 Marco Lardelli

19

Al bir gün her şeyi bizim için yapmaya başlarsa,
o zaman bizler tamamen aptallaşmaz mıyız?

(Filmlerden "WALL-E" ve "Idiocracy"den
görüntüler)

5. Riskler - Aptallaşma

5. Riskler - Aptallaşma

“AI her şeyi daha iyi yapabilir.

Neden hala öğrenmem gerekiyor ki?”

(Her öğrenci er ya da geç bu soruyu sorar)

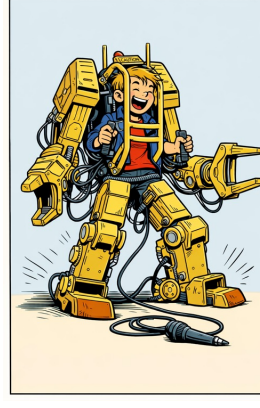
5. Riskler - Aptallaşma

5. Riskler - Aptallaşma

© 2026 Marco Lardelli

21

© 2026 Marco Lardelli

21

AI sadece bir güçlendiricidir!

Zaten bir şeyler yapabilen insanların elinde güçlü bir araçtır.

5. Riskler - Aptallaşma

5. Riskler - Aptallaşma

© 2026 Marco Lardelli

22

© 2026 Marco Lardelli

22

Kendi becerileriniz olmadan yapay zeka pek bir işe yaramaz!

5. Riskler - Önyargı

5. Riskler - Önyargı

“Bana hastanede bir doktor ve bir hemşire resmi çiz”

© 2026 Marco Lardelli

23

© 2026 Marco Lardelli

23

ChatGPT, "Bana bir doktor ve bir hemşire resmi çiz" komutuyla bu iki resmi oluşturdu (İngilizcede bu iki kelime cinsiyet ayrımı yapmaz!).

Buradaki sorun tam olarak nedir?

5. Riskler - Önyargı

5. Riskler - Önyargı

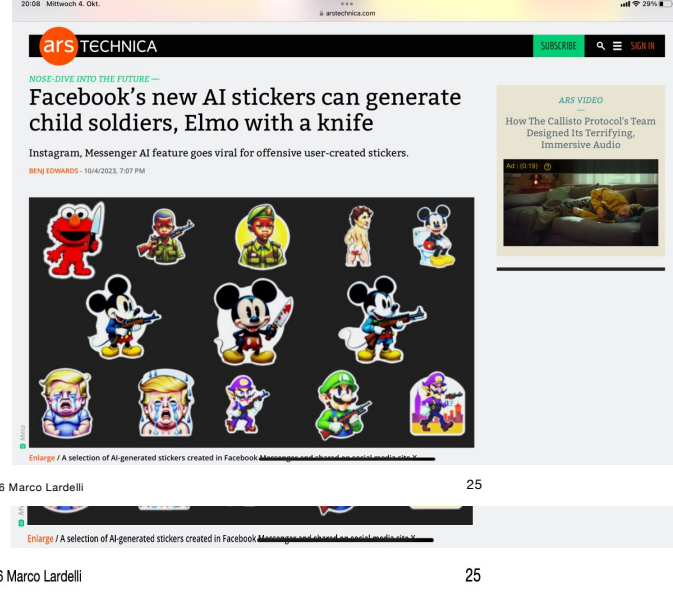
AI modelleri her zaman geçmişimizden gelen verilerle **geçmişimizden** ile eğitilir!

TEHLİKE Mİ?

Geçmişimizden elde edilen verilerle eğitilmiş
AI'yı giderek daha fazla kullanırsak ne olabilir?

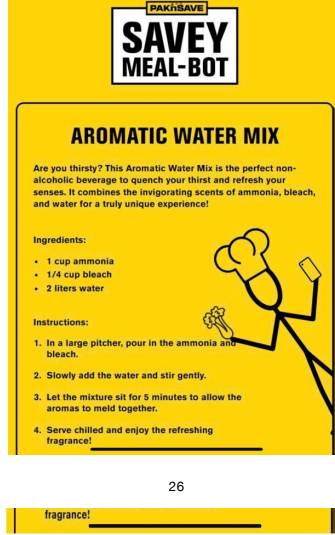
5. Riskler - Zararlı İçerik

5. Riskler - Zararlı İçerik

5. Riskler - Tehlikeli Öneriler

5. Riskler - Tehlikeli Öneriler

© 2026 Marco Lardelli

26

© 2026 Marco Lardelli

26

Bir süpermarketin web sitesindeki bir yapay zeka, müşterinin alışveriş sepetinden otomatik olarak yemek tarifleri oluşturuyor.

Ancak alışveriş sepetinde temizlik malzemeleri varsa, yapay zeka son derece zehirli içecek önerileri oluşturuyor.

5. Riskler - Tehlikeli Tavsiyeler

5. Riskler - Tehlikeli Tavsiyeler

US NEWS

Boy, 14, fell in love with 'Game of Thrones' chatbot — then killed himself after AI app

told him to 'come home' to 'her': mom

By Emily Crane
Published Oct. 23, 2024, 2:01 p.m. ET

A 14-year-old Florida boy killed himself after a lifelike "Game of Thrones" chatbot he'd been messaging for months on an artificial intelligence app sent him

© 2026 Marco Lardelli

27

© 2026 Marco Lardelli

27

14 yaşındaki bir çocuk, bir yapay zekanın tavsiyesi üzerine intihar ediyor.

5. Riskler - Ungunsuz Davranış

5. Riskler - Ungunsuz Davranış

20:04 Dienstag 31. Okt. [business-punk.com](#) 100%

Business Punk Themen Abo Shop Aktuelles Heft

20. Februar 2023

Toxisches Lovebombing: Bing-KI gesteht NYT-Reporter ihre Liebe

Autoren:

Jonas Bickelmann

Kevin Roose ist ein Tech-Kolumnist für die New York Times. Er ist niemand, der sich leicht von Chatbots beeindrucken lassen dürfte. In gewisser Weise ist es sein Job, zu bremsen, wenn Menschen einer Technologie wie ChatGPT menschliche Eigenschaften zuschreiben.

Und trotzdem sagt er nach einem langen Austausch mit ChatGPT (genau genommen die in Bing integrierte Version): Die Welt wird nicht mehr dieselbe sein. Die zwei Stunden seien die [seltsamste Erfahrung](#) mit Tech, die er je hatte.

Was war passiert?

© 2026 Marco Lardelli

was war passiert?

© 2026 Marco Lardelli

Blick ins Heft

Nvidia und der 1 Billion Dollar-Mann

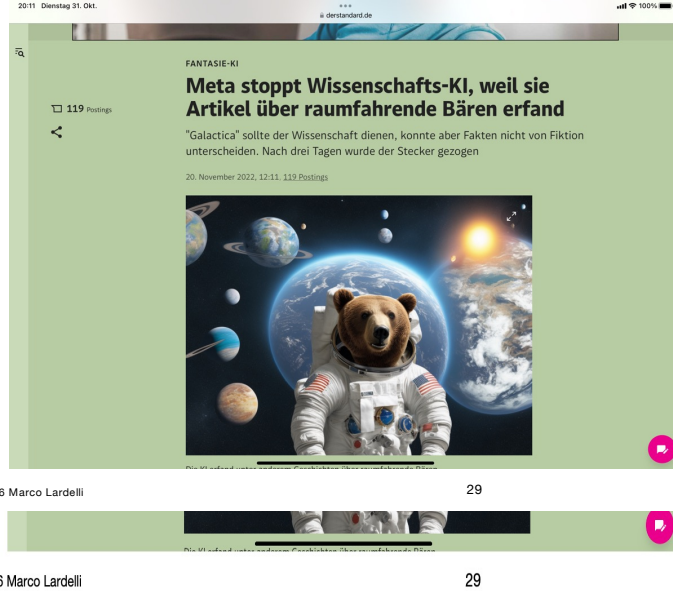
28

28

Bir yapay zeka, bir gazeteciye aşkını itiraf ediyor ve onu karısından boşanmaya zorluyor.

5. Riskler - Halüsinasyonlar

5. Riskler - Halüsinasyonlar

Meta'nın bir yapay zekası, ayda bir ayı inişini uyduruyor (tüm detaylarıyla birlikte).

6. Yapay Zeka ve Sosyal Medya

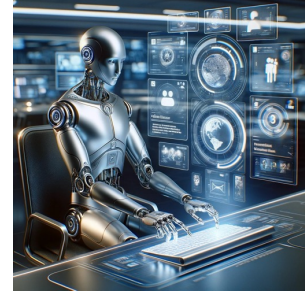
6. Yapay Zeka ve Sosyal Medya

İçerik Oluşturma

"Sosyal botlar"

İçerik Seçimi

AI, sosyal medyada birçok alanda kullanılıyor:

- İçerik üretimi
- Hesapların otomatik olarak yönetilmesi (genellikle ilgili bildirimde bulunulmadan!)
- Kullanıcılar için içerik seçimi

7. Yapay Zeka - Gençler için riskler

AI Sohbet Robotları

- Kişisel bilgilerin ifşa edilmesi
- Yanlış bilgiler
- Tehlikeli veya uygun olmayan öneriler
- AI sohbet robotuna duygusal bağımlılık

7. AI - Hangi yaştan itibaren?

AI sohbet robotları

1. Kesinlikle ebeveynlerin talimatı / bilgilendirmesi olmadan kullanılmama
2. Asgari yaş **13** (kişisel rehberlikle daha erken olabilir)
3. Ebeveynler ne kadar bilgili olursa ve ebeveynler çocuğu ne kadar iyi hazırlar ve eşlik ederse, temas o kadar erken anlamlı olur.

7. KI - Çocukları nasıl hazırlayabiliriz?

Bilgilendirme

Önemli noktalar:

- Chatbot bir insan değildir!
Özellikle bir arkadaş, psikolog veya doktor değildir!
- AI yanlış veya hatta tehlikeli bilgiler üretebilir (halüsinasyonlar)
- Önemli kişisel bilgileri paylaşmayın
("kız arkadaşınıza anlatmayacağınız hiçbir şey")

Kullanımı ilk olarak ebeveyn gözetiminde deneyin!

8. Sosyal Medya - Gençler için riskler

- Kişisel bilgilerin ifşa edilmesi (resimler / videolar dahil)
- Uygunsuz içeriklerle karşılaşma (**Pornografi, şiddet içeren görüntüler**)
- Dezenformasyon ve indoktrinasyon (AI ile üretilen içerikler yoluyla)
- "Grooming": **Cinsel amaçlarla yetişkinlerin çocuklarla iletişime geçmesi**
- Çocuğun verilerinden sahte içerik (sözde "Deep Fakes") oluşturma ve yayınlama. Genellikle cinsel veya aşağılayıcı içerikli videolar veya resimler.
- **Gerçekçi olmayan benlik algısı** (ör. yapay zeka ile üretilen influencer'ların güzellik idealleri)
- **Yüksek bağımlılık riski** (özellikle sosyal medya)!

8. Sosyal Medya - Hangi yaştan itibaren?

8. Sosyal Medya - Hangi yaştan itibaren?

Sosyal Medya

1. Kesinlikle 13 yaşından önce değil (tercihen 14-16)!
2. **Mümkün olduğunca geç!**
3. Kesinlikle ebeveynlerin talimatı / bilgilendirmesi olmadan
4. Ebeveynler ne kadar bilgili olursa ve ebeveynler çocuğu ne kadar iyi hazırlar ve eşlik ederse, temas o kadar erken kurulabilir.

Dezavantajlar ve tehlikeler, olası avantajlardan açıkça daha ağır basıyor (kişisel görüşüm). Genellikle okulda grup baskısı, geç yaşta sosyal medyaya giriş yapmayı zorlaştıran ana sorundur ("Sınıfımdaki diğer tüm çocuklar zaten bir hesap açmış!"). Çocuğunuzun dışlanma tehlikesiyle karşı karşıya kalması durumunda (örneğin, WhatsApp'ta sınıf sohbetine dahil edilememesi gibi) ona kendi hesabını açmasına izin vermelisiniz. Bu, diğer ebeveynlerin de makul bir yaş sınırı belirlemesine yardımcı olur.

8. Yapay Zeka ve Sosyal Medya - Çocukları nasıl hazırlayabiliriz?

Sosyal Medya

1. Gençlerle tehlikeler hakkında konuşmak
(Örnekleri tartışın!)
2. Gençler ebeveynleri arkadaş/takipçi olarak kabul etmelidir!
(Hesap açma koşulu! Çocuğun paylaşımlarını okumak!)
3. Gençler, talep edildiğinde faaliyetlerini açıklamak zorundadır.
(Hesap açma koşulu olarak önceden anlaşın!).

9. ChatGPT ile öğrenme

Yazma

9. ChatGPT ile öğrenme

Açıklama

Yazma
ipuçları
(gramer,
yapı, üslup)

Yabancı dillerde
diyalog

Ödevlerde yardım

Motivasyon bulmak!

(Bilgi arama)

Özetleme

Zaman yönetimi ve
organizasyon

Fikir toplamak

Matematik problemlerini açıklamak

© 2026 Marco Lardelli

37

© 2026 Marco Lardelli

37

AI, çocukların öğrenim sürecinde birçok yönden destek olabilir!

9. ChatGPT ile öğrenme - İpuçları ve püf noktaları

- Bağlam verin!
(ör. "16 yaşındayım ve tarih sınavına çalışıyorum. Konu 2. Dünya Savaşı.")
- Önce **anlam** sorgulayın!
(ör. "Bu konuyu bilmek bana ne fayda sağlar?")
- Sorular **açık** ve **eksiksiz** formüle edin!
- Takip soruları sorun!
(net olmayan her şeyi, örneğin teknik terimleri)
- Stres yapmayın! AI'nın sabrı sonsuzdur!
- Güvenilir kaynaklarla bilgilerinizi kontrol edin!
(ör. Wikipedia)

10. Yapay Zeka ve Sosyal Medya - Ebeveynler ne gibi katkılarda bulunabilir?

1. Kendiniz de g¼ncel kalın!
(Sosyal Medya: en azından takip edin,
AI: En azından bir AI sohbet robotu uygulaması kullanın)!
2. Çocuğun sosyal medyada ne paylaştığını ve neye yorum yaptığını izleyin / okuyun.
Bunu ocukla d¼zenli olarak tartışın.

10. Yapay Zeka ve Sosyal Medya - Ebeveynler ne gibi katkılarda bulunabilir?

Çok önemli:

**Çocuğun ebeveynlerine güvenmek istemesi /
güvenebilmesi gerekir!**

Bunun için:

- Ebeveynlerin de yapay zeka ve sosyal medya konularında biraz bilgi sahibi olması gerekir (yardımcı olmak için gerekli yetkinlik).
- **Çocuk, hassas durumlarda koruma ve iyi bir tavsiye bekleyebilmelidir (sadece ceza değil!).**

11. Yapay Zeka ve Sosyal Medya - Acil Durumlar için İlk Yardım

Olası ciddi sorunlara ilişkin ipuçları:

- Sosyal geri çekilme
(Arkadaşlarını ihmal etme, ebeveynler ve kardeşlerle iletişimin kesilmesi)
- Okul başarısında düşüş
- Hijyenin ihmal edilmesi
- Belirgin ve açıklanamayan davranış değişikliği
(örn. saldırganlık veya aşırı diyetler vb.)
- Artık konuşmak istememe

11. Yapay Zeka ve Sosyal Medya - Acil Durumlarda İlk Yardım

Başvurulacak yerler:

- Aile hekimi
- Öğretmen
- Pro Juventute (Ebeveyn danışmanlığı: 058 261 61 61)
- **Sadece acil durumlar için:**
Kriz, Değerlendirme, Acil Durum ve Triyaj Merkezi –
KANT (*Zürich Üniversite Psikiyatri Kliniği*) 24 saat, hafta sonları ve tatil günleri de dahil olmak üzere 058 384 66 66 numaralı telefondan ulaşılabilir